

Vetenskapsrådet

YTTRANDE

Datum
2017-08-28

Diarienummer
1.1.3-2017-5798
GD-2017-145

Ert diarienummer
Ju2017/04264/L6

Handläggare
Annika Palm

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Ny dataskyddslag – kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (SOU 2017:39)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag i myndighetens roll som personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde och utifrån myndighetens uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare.

Sammanfattning

En statlig myndighet måste alltid ha rättsliga förutsättningar för att kunna uppfylla sina uppdrag i enlighet med bland annat instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsuppdrag. Vetenskapsrådet vill därför framhålla vikten av utredningens strävan att utifrån sitt uppdrag, att föreslå en ny nationell reglering som på ett generellt plan kompletterar dataskyddsförordningen, se till att den personuppgiftsbehandling som är tillåten idag i möjligaste mån ska kunna fortsätta.

Vetenskapsrådet tillstyrker förslagen på ett övergripande plan, men vill särskilt yttra sig enligt följande.

- Vetenskapsrådet förordar en enhetlig begrepps användning.
- Vetenskapsrådet delar utredningens uppfattning av lämpligheten att i nationell rätt tydliggöra undantagen för grundlagsskyddad verksamhet
- Vetenskapsrådet bedömer att oklarheten av innebörden av begreppet *akademiskt skapande* kan få oönskade konsekvenser.
- Vetenskapsrådet förespråkar en språklig ändring för enhetlig begrepps användning och för att tydliggöra befogenheterna att påföra administrativa sanktionsavgifter
- Vetenskapsrådet välkomnar skadeståndsbestämmelsen i 8 kap. 1 §.

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Järnvägsгатan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr/Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

Vetenskapsrådets yttrande

Avsnitt 10.2 Dataskyddsförordningen

1 kap. 1 § andra stycket i den föreslagna lagen föreskriver att termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i dataskyddsförordningen. Vetenskapsrådet vill framhålla vikten av att använda enhetliga begrepp i de nationella kompletteringsförfattningarna. I dataskyddsförordningen har man utvidgat innehållet med ytterligare personuppgifter för det som hittills har benämnts *känsliga personuppgifter* i vår nationella lagstiftning. Vi förespråkar därför att den föreslagna lagen använder begreppet *vissa kategorier av personuppgifter* för att enhetliggöra men även uppmärksamma den innehållsmässiga förändringen och att begreppet känsliga personuppgifter därmed kan fasas ut.

Avsnitt 7.4 Våra överväganden och förslag

Behovet av en upplysningsbestämmelse

Vi delar utredningens uppfattning att det med anledning av att dataskyddsförordningen är direkt tillämplig är än mer angeläget att regleringen om undantag för grundlagsskyddad verksamhet är så tydlig som möjligt när det gäller förhållandet till tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Undantag för journalistiska ändamål m.m.

Vetenskapsrådets uppdrag är nära kopplat till forskning och forskarsamhället. Vi bedömer att den oklarhet som råder avseende innebörden av begreppet *akademiskt skapande*, som är undantaget merparten av förordningens bestämmelser, är olycklig och kan komma att innebära tolkningsproblem och öppna upp för oönskade konsekvenser när förordningen ska börja tillämpas och innan praxis har utvecklats.

Avsnitt 18.4.2 Administrativa sanktionsavgifter

För att skapa begreppsmässig enhetlighet samt för att tydliggöra befogenheterna vid beslut om administrativa sanktionsavgifter föreslår Vetenskapsrådet språkliga ändringar enligt följande.

7 kap. 1 § första stycket

Sanktionsavgift får *påföras* en myndighet vid överträdelse som avses i artikel 83.4, 83.5 och 83.6 i dataskyddsförordningen, varvid artikel 83.1, 83.2 och 83.3 i förordningen ska tillämpas.

7 kap. 2 § första stycket första meningen

Sanktionsavgift får *påföras* vid överträdelse av artikel 10 i dataskyddsförordningen, varvid artikel 83.1, 83.2 och 83.3 i förordningen ska tillämpas.

Vetenskapsrådet

Författningsbestämmelserna

8 kap. Skadestånd och rättsmedel

1 § - Skadestånd

48 § personuppgiftslagen om skadestånd är begränsad till behandling av personuppgifter med stöd av PUL. Detta har inneburit att nationell särreglering alltid har fått ta in en egen bestämmelse om skadestånd som hänvisar till nämnda bestämmelse. Vetenskapsrådet välkomnar utredningens förslag att införa en bestämmelse som omfattar övriga tillämpliga författningar.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Ann Fust och juristen Annika Palm, föredragande. I den slutliga handläggningen har juristen Victoria Söderqvist deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Annika Palm
Jurist

Kopia till Utbildningsdepartement